

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Karly Cháberové a soudkyň JUDr. Dany Černé a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **Česká pošta, s.p.**, se sídlem Politických vězňů 909/4, Praha 1, IČ: 47114983, zastoupen: Mgr. Michalem Mazlem, advokátem, se sídlem Vinohradská 938/37, 120 00 Praha 2 proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7, o žalobě proti výrokům IX. a X. rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 3. 1. 2013, sp. zn. INSP1-3568/12-16,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání výroků IX. a X. rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 3. 1. 2013, sp. zn. INSP1-3568/12-16, kterým byla změněna k námitkám žalobce opatření k nápravě č. I a II uložená podle § 40 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o ochraně osobních údajů) v kontrolním protokolu ze dne 4.10.201, č.j. INSP1-3568/12-12/BYT.

Dle žalobce nezákonnost napadeného rozhodnutí plyne z nesprávného hmotněprávního posouzení věci žalovaným a současně z jeho nesprávného procesního postupu.

Žalobce namítl, že napadené rozhodnutí nesplňuje požadavky § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád). Žalovaný neuvedl

v odůvodnění rozhodnutí jednoznačné a důkazně doložené důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníka a jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Žalovaný nesplnil povinnost logicky podřazovat relevantní a důkazně doložená fakta pod příslušná právní ustanovení. Porušen byl i § 15 odst. 1 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní kontrole), z něhož vyplývá povinnost kontrolních pracovníků uvést přezkoumatelným způsobem, jak byla konkrétně porušena ustanovení právních předpisů. Žalobce citoval vybrané pasáže z napadeného rozhodnutí a uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť žalovaný opomenul náležitě odůvodnit svoje závěry přinejmenším v citovaných bodech. Žalovaný nesoustředil ke svému rozhodnutí všechny podklady, nevyložil, které podklady vzal v úvahu a které vyloučil a proč, ani dostatečně neodůvodnil, proč považoval námitky žalobce za liché, mylné nebo vyvrácené a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a při rozhodování (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, a další).

Obsah kontrolního protokolu je dle žalobce fakticky pouze souhrnem selektivně vybraných, nekonkrétních, neprůkazných a celkově nedostatečných informací, nezobrazujících komplexně a aktuálně předmět kontroly. Nebylo nijak rozlišeno, jaké důvody vedly k uložení toho kterého nápravného opatření. Pokud byla kontrolní zjištění zjevně neúplná z hlediska obsahového a neaktuální z hlediska časového, a přesto bylo na jejich základě rozhodováno, byl takový postup v zásadním rozporu se základní povinností správních orgánů zjistit v řízení skutečný stav. Žalobce dále namítl, že z rozhodnutí nebylo vůbec patrné, jaké skutečnosti a na základě čeho pokládal žalovaný za prokázané a z jakých důvodů uložil předmětná opatření.

Žalobce namítl, že žalovaný porušil povinnost zjistit při kontrole skutečný stav věci a kontrolní zjištění prokázat doklady (§ 12 zákona o státní kontrole) jakož i o povinnost zjistit skutečný stav a uvést ustanovení právních předpisů, která konkrétně byla porušena, plynoucí z § 38 odst. 6 zákona o ochraně osobních údajů. Žalobce uvedl, že údaje získané z provozu technologie GPS lokalizace (dále jen „Technologie“) se v žádném případě nepropojovaly s databází zaměstnanců. Aplikace byla přístupná pouze na základě přihlašovacího jména a hesla vybraným osobám z managementu žalobce, kteří nemohli v aplikaci najít konkrétního doručovatele/doručovatelku, ale pouze si prohlédnout mapu a časy navštívených adresných bodů v jednotlivých okrscích. Podstatou Technologie byla evidence údajů statistické povahy a ztotožnění s konkrétní osobou bylo efektivně zamezeno. Závěr o nepochybnosti přiřazení výstupů Technologie konkrétnímu zaměstnanci žalovaný nepodložil, neboť nijak nezdůvodnil, jak prověřil, zda a za jakých podmínek mohlo k takovému „propojení údajů“ vedoucímu k určení konkrétního subjektu údajů reálně dojít. Ze spisového materiálu bylo naopak zjevné, že výstupy Technologie byly ukládány mimo jednotlivé pobočky žalobce a nadřízení doručovatelů/lek k nim neměli přístup. Stejně tak zaměstnanci na regionální úrovni, kteří mohli získat na základě schválené žádosti přístup k výstupům Technologie, neměli přímý přístup k rozpisům služeb poštovních doručovatelů v jednotlivých poštovních okrscích. Bez propojení mapových výstupů Technologie z konkrétních dnů s konkrétními rozpisy práce v daném okrsku, nebylo možno konkrétního zaměstnance identifikovat. V jednom doručovacím okrsku se podle rozpisu služeb střídalo více doručovatelů, proto nebylo možno ztotožnit konkrétní fyzickou osobu pouze určením „jejího“ poštovního doručovacího okrsku. Závěr žalovaného, že šlo o systematické zpracování osobních údajů, nebyl dostatečně doložen a odůvodněn a je chybný.

Žalovaný nesprávně dovodil, že žalobce systematicky zpracovával osobní údaje. Žalobce ve vyjádřeních v rámci kontroly i v rámci námitek proti kontrolnímu protokolu vždy uvedl, že se v posuzovaném případě vůbec nejednalo o zpracovávání osobních údajů, když účelem Technologie nebylo ztotožnění konkrétní osoby s konkrétním doručovacím okrskem a obslouženou trasou, ale zaznamenávání a ukládání dat statistické povahy. Žalobce k tomu vždy dodával, že i kdyby bylo použití Technologie v některých výjimečných případech (například při vyřizování žádosti zaměstnance, při reklamaci) za vynaložení značných technicko-organizačních opatření označitelné za zpracování osobních údajů, byl by i potom jeho postup zcela legální, neboť šlo o postup podléhající zákonné výjimce.

Žalovaný nesprávně posoudil námitku žalobce, že i pro případ, že by byly Technologii zaznamenané údaje (za vynaložení poměrně náročných organizačně technických opatření) ztotožnitelné s konkrétním zaměstnancem, bylo informaci o pohybu zaměstnance žalobce v souladu se sjednaným druhem práce poštovního doručovatele v místě a čase nutno považovat nikoli za údaj o zaměstnanci ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů, ale za informaci o výkonu sjednané práce, který je samotnou podstatou a smyslem jeho pracovněprávního vztahu. I kdyby bylo ve výjimečném konkrétním případě používání Technologie posouzeno jako zpracování osobních údajů, žalobce byl v souladu s § 5 odst. 2 písm. a) zákona o osobních údajích nepochybně oprávněn zpracovávat veškeré osobní údaje svých zaměstnanců nezbytné pro realizaci zákonných práv a plnění zákonných povinností zaměstnavatele. Vzhledem k charakteru práce poštovního doručovatele bylo možné vyhodnocení charakteru trasy povinně absolvované jednotlivými zaměstnanci žalobce (její délky, zatíženosti, sklady obslužných míst, prováděných úkonů atd.) považovat za vhodný a přiměřený prostředek, kterým mohl žalobce své zákonné povinnosti efektivně naplňovat.

Z podkladů shromážděných při kontrole jasně vyplynulo, že Technologie plnila řadu dalších, podstatnějších účelů, jejichž existenci se kontrolující nezabýval a ani žalovaný jejich existenci nevyhodnotil správným způsobem (např. z podání vysvětlení žalobce ze dne 20. 3. 2012, sp. zn. ČP/54084/2012/B vyplývalo, že cílem aplikace Technologie bylo zaznamenání zpracovaných GPS souřadnic za účelem získání statistických dat o doručovacích okresech a obslužnosti adresných bodů, jímž mělo být docíleno zrychlení a zkvalitnění služeb v rámci plnění zákonné povinnosti žalobce, tedy zejména zabezpečení a řádné doručení svěřených zásilek a jiných hodnot příjemci). Žalovaný dovodil, že „pouhé“ zkvalitnění poskytovaných služeb nemohlo být chápáno jako plnění právem uložené povinnosti žalobce. Žalobce vyslovil přesvědčení, že využití Technologie ke splnění tohoto legitimního účelu ve smyslu § 5 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů bylo přiměřeným a nezbytným prostředkem. Uvedl, že považoval za zásadní, že není běžným podnikatelským subjektem, ale poskytovatelem základních poštovních služeb ve smyslu zákona o poštovních službách a ve smyslu na něj navazujících, právně závazných poštovních podmínek a základních kvalitativních požadavků, který podléhá při poskytování tzv. základních poštovních služeb kontrole Českého telekomunikačního úřadu.

Žalobce nesouhlasil se závěrem žalovaného, že použití Technologie bylo nepřijatelně invazivní z hlediska podmínky ochrany soukromého a osobního života subjektů údajů. Připosouzení možného rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života bylo vždy třeba zvážit, který zájem má z hlediska práva i společnosti vyšší hodnotu. Právo na ochranu soukromého života zahrnuje i právo fyzické osoby rozhodnout se podle vlastního uvážení, zda a popřípadě v jakém rozsahu a jakým způsobem mají být skutečnosti jejího osobního soukromí zpřístupněny jiným, ovšem případ poskytnutí informace

zaměstnavateli, zda zaměstnanec vykonával práci na místě k tomu určeném a způsobem zaměstnavatelem určeným, takto hodnotit nelze. Ve všech případech bylo nutno zejména hodnotit vyváženost použitých technických prostředků a míru zásahu do soukromí zaměstnanců. Toto hodnocení žalovaný skutkovými zjištěními podloženým a přezkoumatelným způsobem neprovedl. Test proporcionality byl proveden nedostatečně.

Žalobce uvedl, že jako poskytovatel služby ve veřejném zájmu (bezvadné poskytování poštovních služeb je kvalifikovaným veřejným zájmem) a subjekt vázaný povinnostmi zajistit dodržování listovního a poštovního tajemství ve smyslu čl. 13 Listiny základních práv a svobod a § 16 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění dalších zákonů (dále jen „zákon o poštovních službách“), disponoval důvody zvláštního zřetele hodnými, proč musel jako zaměstnavatel zvýšeně monitorovat pohyb svých doručovatelů, přičemž způsob, kterým tak činil a jakým následně pracoval s nashromážděnými údaji, nepředstavoval nepřiměřený zásah do soukromí zaměstnance. Žalovaný se nedostatečně vypořádal s vyhodnocením aplikace výjimky podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, jejíž podmínky byly dle žalobce naplněny.

Žalobce namítl porušení ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu, když žalovaný řádně nepřezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy v rozsahu námitek, a v rozsahu veřejného zájmu, následně pak porušil i ustanovení § 90 správního řádu, kdy přes zjištěnou nesprávnost a nezákonnost podstatných pasáží rozhodnutí prvostupňového orgánu toto rozhodnutí nezrušil a pouze některé výroky bez dostatečného odůvodnění změnil, a to tak, že povinnosti žalobce stanovil nesrozumitelně a neurčitě a zbavil jej možnosti se proti takto formulovanému rozhodnutí odvolat. Žalovaný svým postupem porušil § 2 správního řádu, neboť nepostupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy a neuplatňoval svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena, přičemž také nešetřil oprávněné zájmy žalobce, vyplývající z jeho postavení na poštovním trhu a nedbal ani na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu. V rozporu s § 3 správního řádu žalovaný nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nebyly důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

Žalobce na základě výše uvedeného navrhl, aby soud rozhodnutí v žalobou napadeném rozsahu pro jeho nezákonnost zrušil a vrátil věc žalovanému k novému řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí předsedy Úřadu splnilo veškeré požadavky správního řádu na přezkoumatelnost. V rozhodnutí je uvedeno, z jakých podkladů předseda Úřadu vycházel, jak se vypořádal s jednotlivými argumenty žalobce a k jakým závěrům dospěl. Ohledně části rozhodnutí týkající se uložených opatření k nápravě je třeba přihlížet k rozhodnutí jako k celku (např. argumentace na str. 7 až 9), odůvodnění obsahuje důvody, které žalovaného vedly ke změně opatření k nápravě a proč pokládal toto opatření k nápravě za důvodné a zákonné.

K tvrzení žalobce, že žalovaný nesoustředil ke svému rozhodnutí všechny podklady, nevyložil, které podklady vzal v úvahu, proč pokládal námitky účastníka za liché atd., žalovaný uvedl, že žalobce nepřihlédl ke specifickému procesu, ve kterém byla podle zákona o ochraně osobních údajů ukládána opatření k nápravě. Žalobou napadené rozhodnutí bylo rozhodnutím o námitkách proti kontrolnímu protokolu ve smyslu § 18 zákona o státní

kontrole, resp. § 40 podle zákona o ochraně osobních údajů, ve kterém byl předseda Úřadu vázán jak podanými námitkami a jejich odůvodněním, tak současně kontrolním protokolem a v něm dokumentovanými kontrolními zjištěními; to znamená, že žalobcem uváděné požadavky bylo možno vztáhnout pouze na kontrolní protokol v části ukládající opatření k nápravě, neboť v řízení o námitkách již žádné dokazování prováděno nebylo a ani být nemohlo, nebyly shromažďovány ani žádné další podklady. S jednotlivými námitkami se poté předseda Úřadu v napadeném rozhodnutí vypořádal v plném rozsahu, a žalobce neuvedl, která dílčí námitka či který jeho argument zůstal nevypořádán.

Ve vztahu k nedostatečnému zjištění skutkového stavu věci, tedy k tomu, zda používaná Technologie představovala zpracování osobních údajů, zda bylo možno touto Technologií získané informace přiřadit ke konkrétní fyzické osobě, žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí, a současně uvedl, že bylo obecně známou skutečností pro každého občana, který kdy využil poštovních služeb, že je možné zpětně zjistit a dokladovat, který konkrétní poštovní doručovatel v ten který den obsluhoval daný poštovní okrsek. Žalovaný se proto domníval, že bylo možné i na základě kontrolních zjištění konstatovat, že se jednalo o zpracování osobních údajů, neboť podle § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů pro závěr, aby určitá informace byla osobním údajem, postačovalo, pokud by bylo možné vztáhnout ji k identifikovatelné fyzické osobě. Právě uvedená možnost identifikovatelnosti (kterou nevyklučovalo oddělení jednotlivých databází) u žalobce nastala. Pokud bylo možné zpětně zjistit, která osoba obsluhovala který okrsek, a současně v jiné databázi byly data z GPS trackeru a obě tyto informace spravoval žalobce, nebylo možné hovořit o tom, že by nebylo možné tyto údaje propojit, byť tomu mohly formálně bránit vnitřní předpisy žalobce, nebo jiná technicko-organizační opatření. Možnost takového propojení zde ovšem reálně existovala, nebylo možno ji vyloučit, a proto se o osobní údaje ve smyslu zákona o osobních údajích jednalo.

Z hlediska zákona o ochraně osobních údajů je třeba rozlišovat mezi účelem technologie, který může prostřednictvím zpracování osobních údajů směřovat např. k vytváření statistických dat, a mezi způsobem, jakým je technologie použita, a mezi účelem zpracování osobních údajů [ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů].

Žalovaný dále uvedl, že i informace o výkonu sjednané práce byla osobním údajem, neboť se jednalo o informaci týkající se konkrétní fyzické osoby (osobním údajem je např. informace o tom, kolik a kdy který doručovatel doručil zásilek apod.). Zpracování takové informace lze považovat za legální a legitimní ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů a možné bez souhlasu subjektu údajů dle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů, ovšem s výjimkou, kdy takové zpracování zasahuje hrubým a nepřiměřeným způsobem do soukromí zaměstnanců, tedy zejména v případech postupu v rozporu s § 316 odst. 2 zákoníku práce. Z uvedeného vyplývá, že informaci o tom, zda se zaměstnanec vůbec zdržoval na místě výkonu své práce a zda svou práci vykonával, může žalobce zpracovávat a žalovaný ho v tomto nijak neomezoval, neboť tato informace bude vyplývat z údaje o tom, kdy a který doručovací bod poštovní doručovatel navštívil. Na druhou stranu informace o tom, jak a kudy se doručovatel pohyboval mezi jednotlivými doručovacími místy (tj. ono sledování jeho každého kroku), již není nezbytná a především byla sledováním zaměstnance zasahujícím do jeho práva na soukromí.

Ohledně účelu spočívajícího v zajištění poskytování služeb v zákonem stanovené kvalitě, který jako další žalobní bod žalobce podrobně rozepisuje, žalovaný uvedl, že k této skutečnosti přihlédl v napadeném rozhodnutí, a to ve prospěch žalobce. Právě skutečnost,

že žalobce byl povinen zajistit poskytování poštovní služby ve stanovené kvalitě, byla také důvodem pro částečné vyhovění námitkám proti nápravným opatřením a jejich změně ze strany předsedy Úřadu. Jediná část, ve které žalovaný žalobci nevyhověl, spočívala v údajích o pohybu poštovních doručovatelů mezi jednotlivými doručovacími body, tedy v nepřetržitém a každodenním sledování jejich pohybu, které žalovaný považuje za zásadní zásah do jejich soukromí. Současně se v souladu s § 5 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně osobních údajů nejedná dle žalovaného o údaje, které byly pro účely zpracování prezentované žalobcem nezbytné.

Žalovaný s odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva zdůraznil, že soukromí není spojeno pouze s domovem, ale také s pracovištěm. Zásahem do soukromého života je již samotné uchovávání údajů. Nepřetržité a každodenní sledování každého pohybu zaměstnanců pomocí GPS lokátoru je zásahem do jejich práva na soukromí, tento zásah není přiměřený z hlediska účelu zpracování. I při kontrole dodržování výkonu práce zaměstnancem musí zaměstnavatel právo na soukromí. Činnost poštovního doručovatele nelze považovat za zvláštní povahu činnosti zaměstnavatele. Skutečnost, že poštovní služba je činností ve veřejném zájmu, navíc podléhající listovnímu tajemství, dle názoru žalovaného z této služby nečiní zvláštní povahu činnosti, a především, i pokud by tomu tak bylo, neexistují žádné zvláštní důvody pro sledování zaměstnanců prostřednictvím Technologie. Žalovaný dále uvedl, že ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu se na dané řízení nevztahuje, neboť o námitkách je rozhodováno postupem stanoveným v zákoně o státní kontrole.

Žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta jako nedůvodná.

V replice na vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že užívaná Technologie v žádném případě nenaplnovala parametry „*sledování každého kroku*“ zaměstnance (str. 4 vyjádření žalovaného), resp. *každého pohybu zaměstnance* (str. 5 vyjádření žalovaného). Ze spisového materiálu žalovaného bylo zjevné, že sledování předmětnou Technologií vůbec neumožňovalo průběžné monitorování přesného pohybu zaměstnanců žalobce. Na rozdíl od klasického GPS sledování nebyl pohyb zaměstnanců vizualizován v reálném čase; pořizován byl pouze zpětně zobrazitelný záznam, ukládaný žalobcem v anonymizované podobě. Technologie shromažďovala výlučně data vypovídající o výkonu práce zaměstnancem, nadto zobrazovaná výlučně následně, mimo reálný čas, v anonymizované podobě. Jakákoli analogie např. s kamerovým sledováním pracoviště, které umožňuje vizuální sledování zaměstnanců v reálném čase, byla tak podle názoru žalobce zcela vyloučena. Každý poštovní doručovatel vybavený GPS trackerem jej byl nadto oprávněn při přerušení výkonu práce (např. o přestávce v práci) vypnout. Vzhledem k těmto okolnostem považoval žalobce postup žalovaného za ryze formalistický přístup k ochraně soukromí zaměstnanců. K žalovaným odkazovanému případu Niemietz v. Německo řešenému Evropským soudem pro lidská práva žalobce zdůraznil, že se v daném případě jednalo o využití techniky GPS bez vědomí subjektu, jehož pohyb byl takto (nadto v reálném čase a bez přerušení) monitorován. Žalobce vyjádřil nesouhlas se závěry žalovaného ohledně aplikace § 316 odst. 2 zákoníku práce, když žalovaný uvedl, že při přijetí úvah žalobce by zvláštní povahu mohla mít prakticky každá činnost.

Ve spisovém materiálu, který byl soudu předložen, se nacházejí vyjádření žalovaného ze dne 18. 5. 2010 k projektu GPS a vyjádření žalovaného ze dne 20. 5. 2011 k monitoringu služebních vozidel satelitním sledovacím zařízením, obojí adresované žalobci. Dále se zde nachází žádost žalovaného o podání vysvětlení ze dne 16. 3. 2012, zn. SPR-2266/12-2 adresovaná žalobci, ohledně zpracování osobních údajů prostřednictvím služby GPS

lokalizace. V podaném vysvětlení ze dne 20. 3. 2012 žalobce uvedl, že z přiložené dokumentace (Metodický pokyn pro práci se systémem MLZ, Uživatelský návod pro práci se systémem MLZ) vyplývá, že přístup k zaznamenaným informacím není možný v on-line režimu, k jejich zpracování dochází v režimu off-line až po návratu doručovatele z pochůzky na konkrétní provozovnu. Zaznamenané informace byly zpracovávány bez jakékoliv návaznosti na osobu doručovatele. Žalobce v tomto vyjádření dále uvedl, že v rámci projektu nedochází ke zpracování jakýchkoliv osobních údajů, ať už osobních údajů jeho zaměstnanců, ani dalších subjektů. Na základě předložených podkladů dospěl žalovaný k názoru, že lze mít pochybnosti, jakým způsobem jsou žalobcem plněny povinnosti podle § 5 odst. 1 písm. d), resp. § 5 odst. 2, § 10 a § 11 zákona o ochraně osobních údajů a současně § 316 odst. 2 zákoníku práce.

Na základě tohoto vyhodnocení zahájil Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen Úřad) u žalobce incidenční kontrolu (oznámení o zahájení kontroly ze dne 26. 4. 2012, zn. INSP1-3568/12-6/BYT), jejímž předmětem bylo prověření souladu zpracovávání osobních údajů zaměstnanců se zákonem o ochraně osobních údajů v souvislosti s používáním Technologie. Úřad si vyžádal aktuální dokumentaci týkající se uvedené Technologie a předložení písemných odpovědí na otázky: kolika zaměstnanců se předmětná technologie týká, jaký je přesný rozsah zpracováváných informací, jak daný systém v praxi funguje, resp. jak jsou informace využívány a ke kterým účelům. Žalobce pak žalovanému přílohou k odpovědi ze dne 11. 5. 2012 předložil požadovanou dokumentaci (technická a administrativně provozní) a v odpovědi na položené otázky uvedl, že Technologie se týká všech zaměstnanců žalobce v typové pozici listovní doručovatel pěší a listovní doručovatel motorizovaný, v té době se jednalo o 7777 listovních doručovacích okrsků, kde platilo pravidlo, jeden okrsek byl ekvivalent jednoho doručovatele. Zpracovávány byly následující informace: délka trasy, čas strávený na trase, vyhodnocení, zda se doručovatel pohyboval pouze ve svém okrsku, evidence a zobrazení sledovaných událostí označených doručovatelem v průběhu pochůzky, procentuální vyjádření obslužnosti doručovacího okrsku (poměr navštívených doručovacích míst vůči celkovému počtu doručovacích míst), doručovací místa s největším počtem návštěv, kompletní rozpis navštívených/nenavštívených doručovacích míst. Reporty bylo možné zobrazovat v časovém měřítku (den, týden, měsíc, rok, období od-do) s tím, že při agregačních operacích byly použity průměrné hodnoty. Žalobce dále uvedl, že se systémem pracovali regionální zástupci odboru RPLS (Regionální podpora logistické sítě) a pověřeni zaměstnanci Regionálních ředitelství a Centrály. Přístupy do systému přiděloval správce aplikace (Gestor) na základě schválené žádosti nadřízeným zaměstnancem žadatele a gestorem aplikace. Získaná data byla využívána pro kontrolu a optimalizaci listovních doručovacích okrsků, případně úpravu databáze dodacích míst. Do budoucna žalobce počítal s využitím získaných údajů při řešení reklamací.

Ve spise se dále nachází zápis z ústního jednání ze dne 1. 6. 2011, zn. INSP1-3568/12-8/BYT, při kterém zástupce žalobce uvedl, že Technologie je nástrojem pro optimalizaci doručování. Systém umožňoval žalobci na základě statistických dat vyhodnocovat vytíženost okrsku. Údaje ze systému byly zpracovávány po dobu jednoho roku. Do systému mělo přístup 109 lidí. Systém sám o sobě neobsahoval jméno a příjmení doručujícího pracovníka. Jedinou možností spojení s konkrétní osobou doručovatele bylo porovnání s rozpisem na příslušné poště. V tomto zápise bylo dále uvedeno, že zařízení (tracer) mělo tlačítko tzv. bodu zájmu, ale pro marketingové účely nebyl systém nastaven. Jeho předpokládané využití bylo zaměření nových doručovacích bodů, odlišných od bodů poskytnutých katastrem nemovitostí (časové zpoždění). Při jednání zástupce žalobce uvedl, že údaje z Technologie nejsou a nebudou používány v pracovněprávních vztazích. Další jednání proběhlo 14. 8. 2012, kdy byli

zástupci žalobce seznámeni s podklady kontrolního protokolu. Na toto seznámení reagoval žalobce vyjádřením ze dne 13. 9. 2012, ve kterém uvedl, že Technologie zpracovává pouze statistická data bez vazby na osobní data zaměstnanců. I v případě ztotožnění zaměstnance, což žalobce prakticky považoval za nereálné, by nedošlo dle jeho názoru ke zpracování osobního údaje, který by byl získán a zpracován nad rámec množiny osobních údajů, které je žalobce oprávněn a povinen o svých zaměstnancích zpracovávat pro plnění svých povinností zaměstnavatele. Využíváním Technologie nedochází ke kolizi se soukromým životem zaměstnanců, zaměstnanec má např. možnost zařízení vypnout, jde-li k lékaři na základě propustky. Opatření představuje ochranu práv zaměstnanců před nerovnoměrnou vytížeností. Pomáhá žalobci při plnění povinností ve smyslu zákona o poštovních službách a rozhodnutí o udělení poštovní licence. Opatření vyhovuje principům proporcionality, přiměřenosti a analogie.

Předložené doklady a podaná vyjádření Úřad vyhodnotil v kontrolním protokole ze dne 4. 10. 2012, zn. INSP1-3568/12-12/BYT (dále jen „kontrolní protokol“), který byl žalobci předán dne 12. 10. 2012. Uvedl, že v případě, kdy byla zpracovávána trasa, kterou projde doručovatel/ka v určitý den, a existuje rozpis na příslušné poště, kdo, kdy a kterou trasu obsloužil, lze nepochybně tuto trasu přiřadit ke konkrétní osobě, tudíž data, která byla zpracovávána, byla osobními údaji konkrétního doručovatele/doručovatelky. Šlo tedy o zpracování osobních údajů ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů. Osobní údaje byly zpracovávány soustavně ve smyslu § 4 písm. e) téhož zákona. S odkazem na ustanovení § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů v kontrolním protokolu dále uvedeno, že účelem předmětné Technologie je především zajistit optimalizaci listovních doručovacích okrsků, a proto nebylo možno výjimku pod § 5 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů na zpracování osobních údajů v souvislosti s Technologií aplikovat. Ani druhou možnou výjimku, uvedenou v § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů nebylo možno použít, protože nezbytnost tohoto zpracování lze těžko prokázat. Deklarovaného účelu, tj. optimalizace doručování, bylo možné dosáhnout i jiným způsobem, např. otrasováním okrsku několikrát za rok v různých obdobích, objektivním zjištěním na základě doručovaných zásilek nebo pouhými dotazy doručovatelům/kám, než každodenním sledováním. Z hlediska principu proporcionality nelze dle kontrolního orgánu připustit, aby soustavné sledování za účelem optimalizace převážilo nad zájmem na určitou míru soukromí i v zaměstnání (Neimietz vs. Německo, ESLP). Soustavné monitorování zaměstnanců žalobce bylo i v rozporu s § 316 odst. 2 zákoníku práce, které stanoví, že zaměstnavatel nesmí bez závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele narušovat soukromí zaměstnance na pracovištích a ve společných prostorách zaměstnavatele tím, že podrobuje zaměstnance otevřenému nebo skrytému sledování, odposlechu a záznamu jeho telefonických hovorů, kontrole elektronické pošty nebo kontrole listovních zásilek adresovaných zaměstnanci. Závažné důvody z předložených dokladů nevyplývají. Nepřipadal by v úvahu ani souhlas se zpracováním osobních údajů v souvislosti s předmětnou Technologií podle § 5 odst. 2, případně § 4 písm. n) zákona o ochraně osobních údajů. V kontrolním protokolu je uveden závěr, že žalobce porušil v souvislosti s provozováním Technologie ustanovení § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů, neboť soustavně zpracovával osobní údaje, resp. monitoroval pohyby po okrsku doručovatelů/lek bez právního titulu. Součástí kontrolního protokolu jsou nápravná opatření, kterými bylo žalobci podle § 40 zákona o ochraně osobních údajů uloženo: „*I. zlikvidovat dosud zpracovávané osobní údaje v souvislosti s provozováním předmětné Technologie, ve lhůtě 3 měsíců od nabytí právní moci kontrolního protokolu, II. do budoucna nezpracovávat předmětnou Technologií údaje z každého pracovního dne, resp. z každého dne, kdy je doručovací okresek obsluhován.*“

Proti kontrolnímu protokolu podal žalobce námitky, které byly žalovanému doručeny dne 29. 10. 2012. Vedle námitek směřujících do provedení kontroly namítl i nesprávné posouzení věci a nezákonnost uložených nápravných opatření.

O podaných námitkách rozhodl předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů rozhodnutím ze dne 3. 1. 2013, sp. zn. INSP1-3568/12-16 tak, že námitkám žalobce podaným proti kontrolnímu protokolu nevyhověl (výrok I., II., IV. – VIII.), jedné námitce částečně vyhověl (výrok III.) a uložená opatření k nápravě změnil ve výroci IX. a X. takto: „*Námitce proti opatření k nápravě č. I. podle ustanovení § 40 zákona č. 101/2000 Sb. se částečně vyhovuje tak, že opatření k nápravě č. I. zní: Zlikvidovat dosud zpracovávané osobní údaje v souvislosti s provozováním předmětné Technologie, s výjimkou údajů vypovídajících o navštívených doručovacích místech (v rozsahu místo a čas), zpracovávaných za účelem zajištění kvality poskytované poštovní služby a vyřízení reklamací, a to ve lhůtě 3 měsíců od nabytí právní moc kontrolního protokolu, ve zbylé části se námitce nevyhovuje*“ (výrok IX napadeného rozhodnutí). *Námitce proti opatření k nápravě č. II. podle ustanovení § 40 zákona č. 101/2000 Sb. se částečně vyhovuje tak, že opatření k nápravě č. II. zní: Nezpracovávat Technologií údaje z každého pracovního dne, resp. z každého dne, kdy je doručovací okrsek obsluhován, s výjimkou údajů vypovídajících o navštívených doručovacích místech (v rozsahu místo a čas), zpracovávaných za účelem zajištění kvality poskytované poštovní služby a vyřízení reklamací, ve zbylé části se námitce nevyhovuje*“ (výrok X napadeného rozhodnutí).

V odůvodnění rozhodnutí je uvedeno, že i když žalobce jakožto správce osobních údajů disponoval dvěma různými databázemi, které běžně zpracovává odděleně, a zaměstnanci pracující s údaji obsaženými v jedné z nich nemají přístup k údajům z druhé databáze, existovala možnost, že údaje budou propojeny (ať už v jednotlivých případech nebo hromadně), přičemž není podstatné, jakým konkrétním způsobem k propojení údajů dojde. To, že k propojení databází může reálně dojít, vyplývalo i z námitek žalobce proti kontrolnímu protokolu, kde uvedl, že jako zaměstnavatel je povinen při určení množství požadované práce a pracovního tempa zaměstnance vzít v úvahu jeho fyziologické a neuropsychické možnosti a zároveň je povinen zajistit rovné zacházení se zaměstnanci na úseku odměňování, což předpokládá rovné rozložení pracovního zatížení a tomu odpovídající adekvátní mzdové ohodnocení. Předseda Úřadu konstatoval, že podle § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů je osobním údajem jakákoli informace vztahující se k určenému či určitelnému subjektu údajů, že jej tedy lze přímo či nepřímo identifikovat. Jednotliví doručovatelé byli identifikovatelní, protože bylo možné propojit údaje o trase doručovatelů s rozpisem služeb a jednoznačně tak identifikovat konkrétního doručovatele a zjistit údaje o tom, kdy, kde a jakou rychlostí se pohyboval. Veškeré informace zpracovávané Technologií, jak byly popsány v kontrolním protokole a jak vyplývaly z provozní a technické dokumentace (délka trasy, čas strávený na trase, samotná trasa, kudy doručovatel šel, vyhodnocení, zda se doručovatel pohyboval pouze ve svém okrsku apod.) bylo nutné považovat za osobní údaje podle § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů, jelikož se vztahovaly nebo mohly být přiřazeny ke konkrétní fyzické osobě. Předseda Úřadu uvedl, že k dosažení účelu optimalizace listovních doručovacích okrsků nebylo nezbytné monitorovat doručovatele denně, ale stačilo by pouze po určité předem stanovenou dobu (v rozsahu několika dní) a následně výsledky vyhodnotit. Rozsah zpracovávaných údajů (monitorování celé trasy doručovatele) neodpovídalo stanovenému účelu, ani nesloužilo k plnění žádné zákonné povinnosti, a proto nebylo možné na zpracování osobních údajů v rozsahu zjištěném kontrolou aplikovat výjimku podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů. K plnění povinností vyplývajících z pracovněprávních předpisů nebylo nezbytné permanentně

monitorovat zaměstnance a zasahovat jim tak závažným způsobem do soukromí. Žalovaný dále konstatoval, že za účelem zabezpečení a řádného doručení zásilek, zejména v souvislosti s vyřizováním reklamací, by bylo možné Technologii využívat, ale pouze v omezeném rozsahu. Bylo tedy možné, aby žalovaný zpracovával údaje o tom, která doručovací místa doručovatel navštívil, příp. čas jejich obslužení, avšak nebylo možné sledovat zaměstnance po celou jeho pracovní dobu – tj. permanentně monitorovat a uchovávat data o celé jeho trase. Z těchto dat bylo možné vyčíst, zda se doručovatel někde zdržel (např. si s někým povídal), kde strávil pauzu (pokud mu na ni vznikl nárok), kam se šel najíst atd., čímž došlo k značenému zásahu do soukromí zaměstnanců, jelikož během výkonu své práce byl každý jejich krok monitorován a zaznamenáván. Podle žalovaného bylo možné na základě § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů zpracovávat osobní údaje o navštívených/nenavštívených doručovacích bodech ve svěřeném doručovacím okrsku za účelem řádného poskytování služeb a ochrany práv žalobce a práv jeho zaměstnanců (vyřizování reklamací). Při aplikaci § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů musí být splněna i věta za středníkem, tj. že zpracování nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života. Skutečnost, že zaměstnanci mají právo na soukromý život i na pracovišti, vyplývá např. z rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci Niemietz v. Německo. Dle žalovaného docházelo soustavným sledováním celé trasy doručovatelů k nadměrnému zásahu do jejich soukromí, přičemž k dosažení stanovených účelů nebyly tyto osobní údaje buď vůbec nezbytné, nebo postačovalo, aby Technologie zaznamenala a kontrolovaný tak zpracovával pouze údaje o tom, že se doručovatel přiblížil či nepřiblížil ke stanovenému doručovacímu bodu. To, zda byly zásilky doručovány či nikoli, bylo možné zjišťovat způsobem, který nepředstavoval nepřetržité sledování zaměstnanců při výkonu jejich práce. Navíc předmětná Technologie nemohla žádným způsobem zabránit tomu, aby doručovatel zásilky někde nevyhodil namísto jejich řádného doručení. Žalobce mohl pomocí Technologie sledovat pouze to, zda zaměstnanci obešli doručovací místa, přičemž vycházel z předpokladu, že pokud se doručovatel k doručovacímu místu přiblížil, zásilku doručil. Žalovaný konstatoval, že nenalezl v činnosti, která spočívala v doručování zásilek, zvláštní povahu, která by umožňovala soustavné monitorování zaměstnanců. Pokud by předmětem zpracování osobních údajů byla pouze informace o místě a čase navštívení doručovacího místa, nepředstavovalo by takové zpracování zásah do soukromí zaměstnanců ve smyslu § 316 odst. 2 zákoníku práce. Zaměstnavatel by tak přiměřeným způsobem a v souladu s právními předpisy kontroloval, zda a jakým způsobem zaměstnanci vykonávají svoji práci, přičemž by nezasahoval do jejich soukromí, jelikož by neměl údaje o veškerém jejich pohybu, o místě, kde tráví přestávky apod. Pokud zpracování osobních údajů nebylo možné pro rozpor s § 316 odst. 2 zákoníku práce, nebylo v takovém případě možné zpracovávat osobní údaje ani se souhlasem subjektu údajů. Vzhledem k rozsahu zpracovávaných osobních údajů (celá trasa doručovatelů) nebylo možné na jejich zpracování za účelem řádného doručování a vyřizování reklamací, stejně jako za účelem optimalizace služeb nebo plnění pracovněprávních povinností aplikovat výjimky ze souhlasu uvedené v § 5 odst. 2 písm. a) a e) zákona o ochraně osobních údajů. Zpracování osobních údajů ve zjištěném rozsahu pomocí Technologie za účelem plnění povinností žalobce vyplývajících z pracovněprávních předpisů nebylo přiměřené ani nezbytné a nesplňovalo tak podmínky aplikace těchto výjimek. Co se týče prvního uloženého opatření k nápravě, žalovaný uvedl, že žalobce byl oprávněn na základě § 5 odst. 2 písm. a) a e) zákona o ochraně osobních údajů zpracovávat údaje o navštívení či nenavštívení konkrétních doručovacích míst za účelem zajištění kvality poskytované poštovní služby, příp. vyřizování reklamací. Žalovaný vyjádřil názor, že zpracování osobních údajů prostřednictvím Technologie v rozsahu místo a čas (nikoli celá trasa) nebylo v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů, a proto změnil uložené opatření k nápravě tak, že žalobce je povinen

zlikvidovat dosud zpracovávané osobní údaje o trase doručovatelů, které byly zpracovávány v souvislosti s provozováním předmětné Technologie. Z téhož závěru vychází i změna nápravného opatření č. II.

Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). V daném případě soud rozhodl o věci bez jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem nevyjádřili ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Soud při svém rozhodování vyšel zejména z následující právní úpravy:

Podle § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů pro účely tohoto zákona se rozumí osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu.

Podle § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů pro účely tohoto zákona se rozumí zpracováním osobních údajů jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace.

Podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně osobních údajů správce je povinen shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanoveného účelu.

Podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat, jestliže provádí zpracování nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce.

Podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života.

Podle § 40 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů zjistí-li kontrolující, že došlo k porušení povinností uložených tímto zákonem, uloží inspektor, jaká opatření je třeba učinit, aby byly zjištěné nedostatky odstraněny, a stanoví lhůtu pro jejich odstranění.“

Podle § 316 odst. 2 zákoníku práce zaměstnavatel nesmí bez závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele narušovat soukromí zaměstnance na pracovištích a ve společných prostorách zaměstnavatele tím, že podrobuje zaměstnance

otevřenému nebo skrytému sledování, odposlechu a záznamu jeho telefonických hovorů, kontrole elektronické pošty nebo kontrole listovních zásilek adresovaných zaměstnanci.

Při projednání žaloby vyšel soud ze skutečnosti, že žalobce napadl napadené rozhodnutí, co do opatření k nápravě uložených žalobci podle § 40 zákona o ochraně osobních údajů. V případě uložených opatření šlo tedy o uložení právní povinnosti cestou individuálního správního aktu – rozhodnutí, který je přezkoumatelný v rámci správního soudnictví (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 As 13/2006 – 90). Vzhledem k tomu, že uložená nápravná opatření souvisí s právním posouzením skutkových zjištění, je třeba, aby se soud zabýval i otázkami, které napadené rozhodnutí řeší při vypořádávání námitek proti protokolu o kontrole ve výrocích, které však přímo nejsou předmětem přezkumu.

Soud stručně shrnuje skutkové okolnosti, z nichž při rozhodování vycházel, a které byly zjištěny v průběhu incidenční kontroly. Předmětná Technologie se týkala všech zaměstnanců žalobce v pozici listovní doručovatel v 7777 listovních doručovacích okrscích. Technologie zpracovávala následující informace: délka trasy, čas strávený na trase, vyhodnocení, zda se doručovatel pohyboval pouze ve svém okrsku, evidence a zobrazení sledovaných událostí označených doručovatelem v průběhu pochůzky, procentuální vyjádření obslužnosti doručovacího okrsku (poměr navštívených doručovacích míst vůči celkovému počtu doručovacích míst), doručovací místa s největším počtem návštěv, kompletní rozpis navštívených/nenavštívených doručovacích míst. Reporty bylo možné zobrazovat v časovém měřítku (den, týden, měsíc, rok, období od – do) s tím, že při agregačních operacích byly použity průměrné hodnoty. Z technické dokumentace (verze 04) a z administrativně provozní dokumentace (verze 01) vyplývalo, že doručovatel obchůzku začínal s nabitým a zapnutým trackerem – Technologií a po dobu obchůzky tracker nevypínal (resp. mohl jej vypnout jen za určitých okolností – např. přestávky na oběd apod.). Tracker zaznamenával v pravidelných intervalech souřadnice doručovatele. V případě Technologie šlo o off-line zařízení, nikoli o zařízení on-line. Po návratu doručovatel data z trackeru – Technologie připojil k počítači, kde byla pomocí dodané aplikace načtena trasa a spolu s dalšími informacemi ji přenesl na server (UC2); z lokálního disku data byla odeslána na centrální aplikační server. Serverová servisní aplikace každou obchůzku vyhodnotila vůči hranici okrsku (kolik času/trasy strávil doručovatel v okrsku a kolik mimo) a vůči dodacím místům daného okrsku (která dodací místa doručovatel navštívil a která ne). Přístupy do systému přiděloval správce aplikace na základě schválené žádosti nadřízeným zaměstnancem žadatele a gestorem aplikace. Z kontrolního protokolu vyplývá, že se jednalo v té době o 109 přístupů. Údaje ze systému byly zpracovávány po dobu jednoho roku. Systém sám o sobě neobsahoval jméno a příjmení doručovatele. Spojení s konkrétní osobou doručovatele bylo možné porovnáním s rozpisem na příslušné poště. Z žádného dokladu a ani z vyjádření žalobce nevyplývá, že by jeho zaměstnanci, kteří používali Technologii, dali ke shromažďování osobních údajů tímto způsobem souhlas. Jestliže žalobce zpracování údajů získaných pomocí Technologie nepovažoval za shromažďování osobních údajů, neměl ani důvod si takový souhlas opatřovat.

Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobce prostřednictvím Technologie zpracovával osobní údaje svých zaměstnanců ve smyslu toho, co pod pojmem osobní údaj rozumí § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů. Údaje zpracované Technologií ohledně délky trasy, času stráveného na trase, vyhodnocení, zda se doručovatel pohyboval pouze ve svém okrsku, evidence a zobrazení sledovaných událostí označených doručovatelem v průběhu pochůzky, procentuálního vyjádření obslužnosti doručovacího okrsku (poměr navštívených doručovacích míst vůči celkovému počtu doručovacích míst), doručovacího místa s největším

počtem návštěv, kompletního rozpisu navštívených/nenavštívených doručovacích míst a zjištění konkrétního doručovatele, který zpracovávanou trasu skutečně v daný den podle rozpisu služeb prošel, bylo možné propojit. Zaznamenané údaje z Technologie bylo možné v rámci jejich vyhodnocování ztotožnit s konkrétní osobou doručovatele, který zaznamenanou trasu procházel v určitý den podle rozpisu služeb. Námitka žalobce, že se v daném případě vůbec nejednalo o zpracovávání osobních údajů, když účelem Technologie bylo zaznamenání a ukládání dat statistické povahy, je nedůvodná. Nadto žalobce sám v podané žalobě i v rámci námitek ke kontrolnímu protokolu argumentoval, že jím používaná Technologie mohla být eventuálně zdrojem informace o výkonu sjednané práce v rámci sjednaného pracovněprávního vztahu, nikoli údajem o zaměstnanci ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů. Dle názoru soudu má závěr žalovaného, že v případě využívání dat z Technologie v plném rozsahu se jednalo o shromažďování osobních údajů, neboť informace zaznamenané z traserů bylo možné přiřadit k doručovatelům, kterých se nahrané údaje týkaly. Osobní údaje byly zpracovávány dlouhodobě a z vyjádření žalobce není zřejmé, z jakých důvodů bylo třeba statistická data získávat denně. Osobní údaje žalobce prostřednictvím Technologie zpracovával systematicky (§ 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů) po dobu jednoho roku.

Je třeba rozlišovat získávání informací zaměstnavatelem o výkonu práce zaměstnanci a shromažďování osobních údajů zaměstnanců. Kontrola výkonu práce prováděná zaměstnavatelem je oprávněná tehdy, jestliže nenarušuje soukromí zaměstnance na pracovišti s výjimkou závažných důvodů spočívajících ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele. V daném případě žalobce údaje shromažďoval systematicky po dobu jednoho roku a povahu jeho činnosti nelze dle názoru soudu považovat za tak zvláštní, že by mohla odůvodňovat narušení soukromí doručovatelů na pracovišti, to je při pochůzce na trase v doručovacím okrsku. Jak bude zmíněno ještě v následující části rozsudku, využití předmětné technologie nemohlo zabránit případnému nedoručení zásilek adresátům, ani nemohlo takové nesprávné jednání zachytit. Samotná povinnost plnit podmínky licence a zákona nečiní z činnosti žalobce takovou činnost, která by odůvodňovala nerespektování soukromí zaměstnanců na pracovišti.

Žalobce namítl, že se žalovaný nedostatečně nesprávně posoudil výjimku podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů a ustanovení § 316 odst. 2 zákoníku práce.

Výjimku podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů lze použít za splnění dvou kumulativních podmínek: 1) zpracovávání osobních údajů musí být nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby a 2) takové zpracování osobních údajů nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života. Posouzení a zhodnocení konkurence dvou vedle sebe stojících práv bylo věcí uvážení správního orgánu, tj. žalovaného. Zpracování osobních údajů prováděné žalobcem bylo tedy třeba hodnotit s ohledem na zásadu proporcionality. Žalobce poukázal na svoji povinnost zabezpečit řádné doručení zásilek, a povinnost zajistit dodržování listovního a poštovního tajemství ve smyslu čl. 13 Listiny základních práv a svobod a § 16 zákona o poštovních službách. Na druhé straně pak stojí právo na ochranu soukromí (čl. 7 odst. 1, čl. 10 Listiny základních práv a svobod). Ohledně aplikace principu proporcionality existuje ustálená judikatura Ústavního soudu (viz např. náleze ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94), v souvislosti s ochranou osobních údajů se k ní vyjařoval i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, sp. zn. 1 As 113/2012). Ze zmiňované judikatury vyplývá, že je třeba vzájemně poměřovat ve vzájemné kolizi stojící základní práva a svobody v následujících kritériích:

vhodnosti, potřebnosti a porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv.

Je třeba vzít v úvahu, že poštovní tajemství ve smyslu § 16 poštovního zákona má podstatně širší rozsah než listovní tajemství dle čl. 13 Listiny základních práv a svobod. Utajení se tedy týká podstatně více informací než jen obsahu zprávy dodávané prostřednictvím poštovní zásilky. V souladu s dosavadní právní úpravou nejsou utajovány obecné údaje, tedy taková data, z nichž nevyplývá, které konkrétní osoby se týkají (např. údaje o celkovém počtu dodávaných zásilek). Poštovním tajemstvím je vázán samotný provozovatel, jeho zaměstnanci a další fyzické i právnické osoby, jež se nějakým způsobem účastní na poskytování služeb (jde např. o dopravce převážející pro provozovatele poštovní zásilky, jejich zaměstnance apod.) [viz důvodová zpráva k poštovnímu zákonu a k § 16 tohoto zákona]. Co se týče článku 13 Listiny základních práv a svobod, tam platí následující: „Adresátem povinnosti přímo respektovat a chránit komentované základní právo je samozřejmě veřejná moc, resp. všechny její orgány. Nejintenzivnější potřeba ochrany se jeví ve vztahu k potenciálním možnostem bezpečnostních složek státu. Přímá a bezprostředně závazná však samozřejmě není komentované ustanovení ve vztahu k soukromým zprostředkovatelům komunikačních služeb, kteří jsou však k zachování důvěrnosti poskytovaných služeb zavázáni zákonnou úpravou (viz např. úprava v zákoně č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, podle něž zajišťuje Český telekomunikační úřad svou činnost vykonávanou ve vztahu k poskytovatelům služeb ochranu soukromí, nebo § 16 odst. 1 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách). Přijetí odpovídající zákonné úpravy je třeba hodnotit jako splnění povinnosti zákonodárce, která mu plyne z povinnosti chránit komentované základní právo i před zásahy ze strany třetích, soukromých osob. [viz komentář k čl. 13 Listiny základních práv a svobod v ASPI]. Lze tedy dospět k závěru, že žalobcova povinnost zajistit kvalitu jím poskytovaných poštovních služeb vyplývala výhradně z poštovního zákona. Získat údaje potřebné pro zajištění zákonem požadované kvality služeb žalobce mohl i jiným způsobem, který by neznamenal zpracovávání osobních údajů zaměstnanců.

Kritérium vhodnosti určuje, zdali opatření omezující základní právo umožňuje dosáhnout sledovaný cíl. Cílem Technologie, jak deklaroval žalobce, bylo zaznamenání zpracovaných GPS souřadnic za účelem získání statistických dat o doručovacích okresech a obslužnosti adresných bodů, jímž mělo být docíleno zrychlení a zkvalitnění služeb poskytovaných v rámci plnění zákonné povinnosti žalobce, tedy zejména zabezpečení a řádné doručení svěřených zásilek a jiných hodnot příjemci. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že „...předmětná Technologie nemůže žádným způsobem zabránit tomu, aby doručovatel zásilky někde nevyhodil namísto jejich řádného doručení. Kontrolovaný může pomocí Technologie sledovat pouze to, zda zaměstnanci obešli doručovací místa, přičemž vychází z předpokladu, že pokud se doručovatel k doručovacímu místu přiblíží, zásilku doručí. I v případě, že doručovatel bude chtít např. poškodit kontrolovaného, může v průběhu své trasy zásilky vyhodit. Skutečnost, že zaměstnanci jsou seznámeni s využitím Technologie, je může motivovat v tom, aby řádně doručovali zásilky adresátům (když už celou trasu obcházejí), avšak případnému nedoručení či porušení listovního tajemství nemůže Technologie jako taková zabránit.“ Žalovaný jinými slovy uvedl, že použitá Technologie zaznamenávající celou trasu nemohla eliminovat případné lidské selhání doručovatele, které mohlo mít za následek porušení právních povinností žalobce podle poštovního zákona.

Kritérium potřebnosti porovnává zvolený prostředek k ochraně práv, v tomto případě povinností stanovených žalobci v poštovním zákoně s jinými v úvahu připadajícími opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak zasahujícími do konfliktních práv (práv na soukromí zaměstnanců) v menší míře. Žalovaný v napadeném rozhodnutí například

vedl: „Dle odvolacího orgánu je možné, aby kontrolovaný zpracovával údaje o tom, která doručovací místa doručovatel navštívil, příp. čas jejich obslužení, avšak nelze sledovat zaměstnance po celou jeho pracovní dobu – tj. permanentně monitorovat a uchovávat data o celé jeho trase. Z těchto dat je možné vyčíst, zda se doručovatel někde zdržel (např. si s někým povídal), kde strávil pauzu (pokud mu na ni vznikl nárok), kam se šel najíst atd., čímž dochází k značnému zásahu do soukromí zaměstnanců, jelikož během výkonu své práce je každý jejich krok monitorován a zaznamenáván. Dle odvolacího orgánu je možné na základě § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. zpracovávat osobní údaje o navštívených/nenavštívených doručovacích bodech ve svěřeném doručovacím okrsku za účelem řádného poskytování služeb a ochrany svých práv a práv zaměstnanců (vyřizování reklamací), avšak nikoli celou trasu doručovatele. ... Dle odvolacího orgánu dochází soustavným sledováním celé trasy doručovatelů k nadměrnému zásahu do jejich soukromí, přičemž k dosažení stanovených účelů nejsou tyto osobní údaje buď vůbec nezbytné (optimalizace doručovacích okrsků, plnění pracovněprávních povinností), nebo postačuje (řádné poskytování poštovních služeb ve stanovené kvalitě, vyřizování reklamací), aby Technologie zaznamenávala a kontrolovaný tak zpracovával pouze údaje o tom, že se doručovatel přiblížil či nepřiblížil ke stanovenému doručovacímu bodu.“ Na jiném místě napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl: „Pokud by kontrolovaný využíval Technologii za účelem zajištění kvality poskytované poštovní služby, bylo by vhodné nastavit dobu uchování v rámci několika týdnů, jelikož v této době lze předpokládat, že se adresáti zásilek s reklamací obrátí na kontrolovaného.“

Ohledně třetího kritéria principu proporcionality, tj. porovnání obou v kolizi stojících práv (právo na soukromí zaměstnance a povinností žalobce zabezpečit kvalitu jím poskytovaných služeb v souladu s poštovním zákonem) žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl: „Odvolací orgán souhlasí se závěrem kontrolující, že v případě posuzovaného zpracování osobních údajů se jedná o nepřiměřený zásah do soukromí, jelikož doručovatelé nemají při výkonu své práce jakékoli soukromí, neboť je monitorován každý jejich pohyb a zaměstnanci jsou tak pod neustálým dozorem a nemohou si ani zajít do obchodu (koupit svačinu), aniž by o tom zaměstnavatel měl záznam. Současně odvolací orgán uvádí, že pokud by předmětem zpracování osobních údajů byla pouze informace o místě a čase navštívení doručovacího místa, nepředstavovalo by takové zpracování zásah do soukromí zaměstnanců ve smyslu § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb. Zaměstnavatel by tak přiměřeným způsobem a v souladu s právními předpisy zkontroloval, zda a jakým způsobem zaměstnanci vykonávají svoji práci, přičemž by nezasahoval do soukromí zaměstnanců, jelikož by neměl údaje o veškerém jejich pohybu o místě, kde tráví přestávky apod.“

Ze shora uvedených skutečností vyplývá, že žalovaný se dostatečně zabýval odůvodněním závěru, že došlo ke zpracování osobních údajů zaměstnanců žalobce v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů, že uvedl úvahy, které ho k tomuto závěru vedly. Aby zpracování osobních údajů bylo legální, bylo třeba, aby žalobce posoudil různé možnosti zpracování a zvolil ten, který do soukromí doručovatelů zasáhne v nejmenší míře, což nebylo splněno v případě, kdy žalobce zpracovával každý den informace o délce trasy, času stráveném na trase, vyhodnocení, zda se doručovatel pohyboval pouze ve svém okrsku, evidence a zobrazení sledovaných událostí označených doručovatelem v průběhu pochůzky, procentuální vyjádření obslužnosti doručovacího okrsku (poměr navštívených doručovacích míst vůči celkovému počtu doručovacích míst), doručovací místa s největším počtem návštěv, kompletní rozpis navštívených/nenavštívených doručovacích míst. Žalovaný však zohlednil zájem žalobce na plnění jeho zákonných povinností podle zákona o poštovních službách (zabezpečení a řádné doručení zásilek, zejména v souvislosti s vyřizováním reklamací apod.), a to promítl i do změněných opatření k nápravě, když uvedl, že zpracovávání osobních údajů

prostřednictvím Technologie v rozsahu místo a čas (nikoli celá trasa) nebylo v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů, a proto změnil uložená opatření k nápravě tak, že žalobce byl povinen zlikvidovat dosud zpracovávané osobní údaje o trase doručovatelů, které byly zpracovávány v souvislosti s provozováním Technologie, resp. nezpracovávat Technologií údaje z každého pracovního dne, kdy je doručovací okresek obsluhován, s výjimkou údajů vypovídajících o navštívených doručovacích místech (v rozsahu místo a čas) zpracovávaných za účelem zajištění kvality poskytované poštovní služby a vyřízení reklamací. Ačkoliv žalobci svědčí právo kontrolovat dodržování pracovních povinností zaměstnanců (viz § 316 odst. 2 zákoníku práce), musí tak učinit v mezích právním řádem stanovených možností. Zpracovávání osobních údajů zaměstnanců žalobce Technologií však nebylo přiměřeným způsobem zvolené kontroly či získávání statistických dat. S ohledem na výše uvedené nelze učinit závěr, že by Technologií zpracovávané údaje zaměstnanců žalobce spadaly pod výjimku § 5 odst. 2 písm. a) a písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, neboť zpracování osobních údajů v takovém rozsahu nebylo nezbytné pro dodržení právní povinnosti žalobce a vzhledem k rozsahu získaných údajů se tak dělo v rozporu s právem doručovatelů na ochranu jejich soukromí na pracovišti. Soud tedy uzavírá, že se v daném případě ztotožnil s testem proporcionality provedeným žalovaným, které považuje za přezkoumatelné a dostatečně odůvodněné.

Ohledně žalobcem namítaného porušení § 2, § 3, § 68, § 89 odst. 2, § 90 správního řádu, soud uvádí, že z ustanovení § 38 odst. 6 zákona o ochraně osobních údajů vyplývá, že opatření, která byla uložena k nápravě, a stanovení lhůt, do kdy je třeba je učinit, jsou součástí kontrolního protokolu. Oprávnění a povinnosti kontrolujících a kontrolovaných osob se dle § 43 zákona o ochraně osobních údajů řídí zákonem o státní kontrole, pokud zákon o ochraně osobních údajů nestanoví jinak. Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole sice ve svém § 26 odkazuje na správní řád, který má platit pro řízení podle tohoto zákona (s výjimkou řízení o námitkách kontrolovaných osob dle § 18 téhož zákona), na druhou stranu však obsahuje speciální úpravu postupu při provádění kontroly, která použití správního řádu v podstatě vylučuje (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2005, č. j. 9 Ca 60/2004 – 44). V rozsahu napadeného rozhodnutí, tj. uložených opatření shledal soud, že kontrolní protokol a další shromážděné podklady žalovaným v průběhu kontroly byly v dané věci dostatečnými podklady pro napadené rozhodnutí, resp. uložená opatření. Soud má za to, že výroky IX. a X. napadeného rozhodnutí o uložení opatření k nápravě jsou dostatečně určité a srozumitelné a lze z nich dovodit, jaká konkrétní opatření k nápravě měl žalobce učinit (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2010, č. j. 2 As 74/2009 - 122).

Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 5. května 2017

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Pechočová